

REPUBLIKA E SHQIPËRISË

PROGRAMI ORIENTUES PËR FONDIN E PYETJEVE, PËR PROFESIONIN E RREGULLUAR TË MJEKUT VETERINAR

Tiranë 2021

PERMBAJTJA E PROGRAMIT

1. UDHËZIM I PËRGJITHSHËM PËR STRUKTURËN DHE ZBATIMIN E PROGRAMIT ORIENTUES PËR FONDIN E PYETJEVE, PËR PROFESIONIN E RREGULLUAR TË MJEKUT VETERINAR.....3
2. UDHEZIM I VEÇANTË.....4
3. DISIPLINAT FORMUESE TË MJEKUT VETERINAR NË TESTIM.....5
4. STRUKTURA E PROGRAMIT TË TESTIT TË PROVIMIT SHTETËROR PËR PROFESIONIN E RREGULLUAR TË MJEKUT VETERINER.....19

1. UDHËZIM I PËRGJITHSHËM PËR STRUKTURËN DHE ZBATIMIN E PROGRAMIT ORIENTUES PËR FONDIN E PYETJEVE, PËR PROFESIONIN E RREGULLUAR TË MJEKUT VETERINAR

Dokumenti I paraqitur është “Programi I provimit shtetëror të profesionit të rregulluar të mjekut veteriner”. Ky dokument do të përbëjë bazën e ndërtimit të pyetjeve nga ku do të strukturohen testet që do të vlerësojnë kopetencat e kandidatëve që do të licencohen në këtë profesion.

Hartimi I programit është kontribut I punës që ka kryer komisioni I ngritur nga Qendra e Shërbimeve Arsimore,që ushtron kopetencat mbi bazën e Urdhërit nr. 46, dt 27.10.2014 ”Mbimiratimin e Rregullores për përzgjedhjen e bashkëpunorëve të jashtëm”.

Komisioni I ngritur nga pedagogët e Fakultetit të Mjekësisë Veterinare ka një experience të gjatë mësimdhënëse dhe ka kontribuar në hartimin e kurrikulës së Mjekësisë Veterinare. Me një mendim unik ai arriti në përfundimin që provimi shtetëror për profesionin e rregulluar të veterinerit duhet të provojë që kandidatët të jenë të aftë të kalojnë me sukses testin, duke demonstruar formim të përshtatshëm professional të fituar gjatë viteve të shkollimit universitar dhe në ushtrimin në praktikë të këtij profesioni.

Në vendin tone formimi akademik I studentëve të Mjekësisë Veterinare kryhet vetëm nga Fakulteti I Mjekësisë Veterinare që ka qënë dhe mbetet unikal në Shqipëri. Ky fakt e ka lehtësuar punën e komisionit, mbasi ai nuk u ballafaqua me diferenca në kurrikulën e Mjekësisë Veterinare ,si në aftësimin teorik dhe praktik të studentëve,gjatë viteve të shkollimit në këtë fakultet.

Komisioni ka rënë dakort që programi orientues për profesionin e rregulluar të mjekut veterinary të hartohet në mënyrë të tillë,që të mundësojë thithjen e informacionit sa më të plotë për dijet e kandidatëve të përfshirë në testim. Në këtë program janë përfshirë kryesisht disiplina të cilat përfshijnë shkencat bazë, shkencat klinike, prodhimin shtazor

dhe higjienën e ushqimeve. Komisioni ka gjykuar se një gjithëpërfshirje e tillë është e nevojshme dhe kuptimplotë, që të jetë objekt I procesit të testimit për licensim.

Hartimi I programit orientues u mbështet në programet, planet mësimore dhe silabuset e lëndëve të cilat u përzgjedhën si dhe të gjitha materialet didaktike që përdorin studentët e Fakultetit të Mjekësisë Veterinare.

Komisioni pas diskutimeve që bëri me kolegët e tjerë të fakultetit, disiplinat e të cilëve janë pjesë e programit, u dakortësua plotësisht me programin e hartuar. Komisioni vendosi dhe përcaktoi edhe peshën që do të zënë disiplinat formuese Brenda programit orientues. Në vazhdim komisioni do të përgatisë edhe fondin e pyetjeve, të cilat do të karakterizohen nga objektiviteti, thjeshtësia e komunikimit dhe kopetenca profesionale.

2. UDHEZIM I VEÇANTË

Përmes hartimit të programit orientues të provimit të licences së mjekut veteriner komisioni synon që :

- kandidatët e sukseshëm në provim të kenë aftësimin e mjaftueshëm, për të garantuar standardet e miratuara dhe të pranueshme të mjekut veteriner;
- institucionet veterinarë publike dhe private, të jenë besimplotë që kandidatët që rezultojnë të sukseshëm në provim dhe që do të punojnë në këto institucione, do të mbartin standard të dakorduar;
- publiku i cili do të ballafaqohet me këto figura profesionale, të ketë besimin që kandidatet e sukseshëm në testim, I përmbushin nevojat që ata kanë për mjekun veteriner .

Objektivi kryesor është monitorimi i harmonizimit të standardeve minimale të përcaktuara për profesionin e mjekut veteriner.

Objektiva të tjerë të rëndësishëm janë, përforcimi i bashkëpunimit ndërmjet institucioneve me profil veterinar si forume diskutimi në mënyrë që ato të përmirësojnë dhe harmonizojnë standartet në realizimin e detyrave të tyre.

Struktura e testit të provimit do të synojë shmangien e riprodhimit mekanik të informacionit por do të kërkojë përdorimin sa më efektiv të informacionit që kandidatët zotërojnë. Testet do të ndëtohen në nivele të ndryshme vështirësie, për të mundësuar evidentimin e niveleve të ndryshme të dijeve të kandidatëve që provohen.

Baza e pyetjeve të testit të provimit do të hartohet e tillë që të qartësojë shkallën e përvetsimit, por edhe shkathtësinë në përdorimin e njohurive. Mbi bazën e structures së testit kandidatët do të dëshmojnë, përvetsimin e kopetencave të tyre përmes pyetjeve dhe përgjigjeve me karakter përshkrues apo riprodhues (niveli I ulët I aftësive intelektuale), për të shpjeguar mundësinë e përdorimit të dijeve me efekte zbatuese (niveli mesatar I aftësive intelektuale) si dhe për të hulumtuar dhe vlerësuar gjykimet personale për situata të caktuara (niveli më I lartë I aftësive intelektuale).

Kësisoj çdo kandidat në provimin shtetëror do të ketë mundësinë të përballet me tre nivele pyetjesh vështirësie, përkatësisht me nivel të ulët, mesëm dhe të lartë.

Nr	Niveli I ulët	Niveli mesatar	Niveli I lartë
1	Identifikimi dhe përshkrimi	Shpjegim dhe zbatim	Gjykim personal dhe vendim-marrje
2	40%	40%	20%

3. DISIPLINAT FORMUESE TË MJEKUT VETERINAR NË TESTIM

Nr	Disiplina formuese	Tematika
1	Etologji e Mirëqenie e kafshëve	<ul style="list-style-type: none"> • Studimi i sjelljes së kafshëve. • Zhvillimi i sjelljes. • Komunikimi i kafshëve • Sjellja e marrëdhënieve. • Sjellja riprodhuese dhe memesore • Ritmet biologjik edhe gjumi. • Sjellja e kafshëve shtëpiake dhe mbajtja e tyre në mjediset e mbyllura. • Anomalitë e sjelljes. • Karakteristika të sjelljes së grupeve të vecanta: gjedhë, derra, kuaj. • Karakteristika të sjelljes së grupeve të vecanta: shpendë shtëpiake, qen, mace, lepuj. • Kerkimi shkencor në mirëqenien e kafsheve • Rregullat dhe etika në mirëqenien e kafsheve • Shfrytëzimi i kafsheve dhe mirëqenia e tyre • Nderveprimet njeri-kafshe • Vlerësimi i mirëqenies së kafsheve

		<ul style="list-style-type: none"> • Vleresimi i mireqenies gjate transporti • Seleksionimi gjenetik dhe mireqenia • Legjislacioni kombetar e nderkombetar mbi mireqenien
2	Iktiopatologji	<ul style="list-style-type: none"> • Degët dhe tipet e prodhimit në akuakulturë. • Karantina dhe dekantori në akuakulturë • Anestetikët në Iktiopatologji • Testi i Florishencës • Qëndrat Melanomakrofage • Vaksinimi peshqve • Mbrojtja imunitare e peshqve • Probiotiket ne akuakulture • Sëmundja e Gojës së Kuqe (ERM) • Sëmundja e Forunkulozës • Sëmundja e Vibriozës • Sëmundjet zoonotike ne Iktiopatologji • Semundja e Streptokokozës • Sëmundja Bakteriale së Veshkave (BKD) • Semundja e Septicemisë Hemorragjike Virale • Semundja e Nekrozës Hemopoetike Infektive (IHN) • Semundja e Nekrozës Pankreatike Infektive • Viremia Pranverore e Krapit SVCV) • Patologjite e peshqvetëdetyrshme per raportim ne OIE. • Përdorimi dezinfektanteve dhe medikamentet ne Iktiopatologji • Patologjite ambientale (Nefrolithiasis, Sestenoza, semundja e Straëberry, Bulave të gazit) • Keqformimet e larvave • Probleme nga te ushqyerit e peshqve • Problemet mykotike ushqimore • Semundjet ushqimore: Gushaendemike, Gossipoli dhe Sekoke • Biotoksinat algare • Myxoboluscerebralisshkakton: • Myxoboluscyprini • Myxoboluspfeifferi • Gyrodactylus sp. • Dactylogyrus sp. • Ichthyophthirius multifiliis • Trichodina sp. • Ergasilussieboldi • Eimeria cobitis • Neosemapeshqve • Myxoboluscerebralis
3	Inspektim ii Produkteve me Origjinë Shtazore (mish, qumësht, peshk vezë, sallame)	<ul style="list-style-type: none"> • Transporti I kafshëve, nga ferma për në thertore dhe legjislacioni përkatës • Inspektimi I kafshëve përhapara therjes dhe legjislacioni përkatës • Therja humane, metodologjia dhe legjislacioni përkatës • Vleresimi I cilësisë së mishit bazuar në karakteristikat themelore të mishit të maturuar • Inspektimi I mishit të kafshëve që kanë vuajtur nga semundje me shkaktarë virale

		<ul style="list-style-type: none"> • Inspektimi I mishit të kafshëve që kanë vuajtur nga semundje me shkaktarë bakterialë • Inspektimi I mishit të kafshëve që kanë vuajtur nga semundje me shkaktarë parazitare • Inspektimi I mishit të kafshëve me patologji të ndryshme me etiologji jo infektive • Inspektimi për prova të testimit bakterologjik të mishit • Inspektimi I mishit të shpendeve nga sëmundje me etiologji virale, bakteriale dhe parazitare • Inspektimi I mishit nga rreziqe me karakter kimik • Konservimi I mishit në temperatura të ulta dhe legjislacioni specifik • Thertoret si institucione publike, rregullat që duhet të respektohen Brenda tyre për prodhimin e një mishi me parametra higjienike • Implementimi I sistemit HACCP në ndërmarjet e prodhimit të produkteve me origjinë shtazore • Inspektimi I mishit egzotik • Prodhimi I qumështit dhe higjiena e mjeljes ,transporti I qumështit nga ferma për në fabrikë • Semundjet infektive të shkaktuara nga konsumi I qumështit • Gjurmshmëria në prodhimin e qumështit dhe legjislacioni specifik • Inspektimi higjienik I sallameve dhe mishit të konservuar në kuti • Indikatorët e përcaktimit të cilësisë së peshkut • Sëmundjet nga konsumi I produkteve të peshkut • Menyrat e inspektimit të vezeve dhe vlerësimi I gjendjes së freskisë në to • Semundjet e trasmetuara përmes konsumit të vezeve • Konservimi I vezëve dhe legjislacioni specifik • Pastrimi dhe dizinfektimi në impiantet e prodhimit të ushqimeve me origjinë shtazore
4	Kirurgji Veterinare	<ul style="list-style-type: none"> • Infeksioni kirurgjik • Aseptika dhe antiseptika (asepsia) • Dëmtimet traumatike • Dëmtimet e mbyllura të ndeve • Herniet • Dëmtimet e hapura të indeve (plagët) • Dëmtimet nga traumat termike dhe kimike. • Patologjite kirurgjike të enëve gjakore dhe nervave • Patologjite e muskujve dhe tendinave • Patologjite të tendovaginave dhe bursave • Patologjite të periostit, kockave dhe kërcëve • Patologjite kirurgjike të kolonës vertebrale • Përgatitja e pacientit për anestezi • Preanestezia (premedikacioni) • Anestezia lokale • Anestezia e përgjithshme (narkoza) • Anestezia në situata të veçanta • Reanimacioni dhe eutanazia

		<ul style="list-style-type: none"> • Injeksionet dhe punkSIONET • Elementët e operacionit • Metodatat ndihmëse të mjekimit kirurgjikal • Trajtimi postoperator • Bandazhimet (desmurgjia) • Trapanimi i sinuseve. • Ndërhyrjet kirurgjikale në kavitetin e gojës dhe hundës. • Cistetsalivare. • Ndërhyrjet kirurgjikale në rajonin e qafës. • Dëmtimet traumatike të kafazit të kraharorit. • Patologjitë kirurgjikale të kavitetit torakal • Hernia diafragmatike. • Laparatomia në kafshët e mëdha. • Laparatomia në kafshët e shoqërimit. • Patologjitë kirurgjikale të stomakut. Splenectomia. • Kirurgjia e zorrëve në kafshët e shoqërimit. • Kirurgjia e aparatit të riprodhimit në kafshët e shoqërimit. • Patologjitë kirurgjikale të aparatit urinar në kafshë. • Kirurgjia e aparatit të riprodhimit në kafshë. • Kirurgjia e rajonit perineal. • Patologjitë kirurgjikale të parastomaqeve. • Retikuliti traumatik dhe rumenotomia në gjedhë. • Zhvendosja e abomazit në gjedhë. • Invaginacioni i zorrëve në gjedhë. • Patologjitë kirurgjikale të zorrëve në kafshët e mëdha • Kolikat dhe mjekimi kirurgjikal në kuaj. • Parime të përgjithëshme të ortopedisë. • Çalimet në kafshë. Diagnoza. Manifestimi klinik. • Ndërhyrjet kirurgjikale në gjymtyrët e përparme në kafshët e shoqërimit. • Ndërhyrjet kirurgjikale në gjymtyrët e pasme në kafshët e shoqërimit. • Ndërhyrjet kirurgjikale në gjymtyrët e përparme në kafshët e mëdha. • Ndërhyrjet kirurgjikale në gjymtyrët e pasme në kafshët e mëdha. • Patologjitë kirurgjikale të thundrave. • Patologjitë kirurgjikale të kolonës vertebrale.
5	Komunikimiveterinar	<ul style="list-style-type: none"> •Skema e konsultes veterinarë.. •Komunikimi verbal dhe jo-verbal për kryerjen e eutanazisë tek kafsha. •Komunikimi Veterinar në rast humbje (vdekje) të kafshës •Kominikimi i një gabimi mjekësor me pronarin e kafshës
6	LegjislacionVeterinar	<ul style="list-style-type: none"> •Cështjet kryesore që trajton ligji nr. 10465 dt. 29/09/2011 •Objekti iLigjit te Veterinarisë dhe fushat ku zbatohet •Instrumentat ligjorë dhe ndarja e tyre •Principet themelore të vlerësimit të cilësisës së shërbimit veterinar •Vlefshmëria dhe fuqia ligjore e akteve •Burimet e Legjislacionit Veterinar shqiptar •Aktet ligjore dhe procedura e miratimit të tyre •Institucionet veterinarë të nivelit qëndror •Detyrat e AutoritetitKompetent (AK) në Ministri

		<ul style="list-style-type: none"> •Institucionet veterinare të nivelit vendor (lokal) •Parlamenti Europian dhe Këshilli i Ministrave i BE-së •OIE-ja dhe funksionet kryesore të saj •DG-SANCO, struktura dhe funksionet e saj •Modelet e çertifikatave veterinare ndërkombëtare •Çertifikimi veterinar në Shqipëri •Baza institucionale e diagnozës veterinare •Koncepti dhe qëllimi i karantinës veterinare •Keqpërdorimi i postit në mjekësinë veterinare •Identifikimi dhe regjistrimi i kafshëve të fermave në Shqipëri •Detyrat e autoritetit kompetent veterinar në PKK •Detyrimet dhe përgjegjësitë në tregëtinë ndërkombëtare •Baza ligjore e prodhim-tregimit të PMV-ve •Struktura organizative e AKU-së •Përgjegjësitë e operatorëve të biznesit ushqimor sipas ligjit të Ushqimit •Kërkesat higjienike të qendrave të prodhim-përpunimit të qumështit për liçensimin e tyre •Kërkesat për paketim-ambalazhim-etiketim të produkteve të qumështit •Ushqimet e reja dhe ato tradicionale •Hazardi dhe komponentët e analizës së riskut •“Zonimi” dhe “Kompartimentalizmi” •Koncepti i ngarkesave dhe masat gjatë transportit të tyre
7	Mjekësi Ligjore & Nekropsi	<ul style="list-style-type: none"> •Shenjat kadaverike. •Teknikat e nekropsisë në gjedh. •Përcaktimi is hakut të vdekjes dhe hartimi i raportit të nekropsisë. •Dëmtimet termike me dashje •Dëmtimet e kafshëve me dashje nga mjetet mbretëse •Dëmtimet e kafshëve me dashje nga forcat (mjetet) prerëse dhe shpuese. •Dëmtimet e kafshëve me dashje nga armët e zjarrit. •Abuzimi me kafshë në një klinikë veterinare •Aksidentet automobilistike, diferencimi nga dëmtimet me dashje jo aksidentale
8	Parazitologji	<ul style="list-style-type: none"> • Parazitizimi fenomen biologjik. • Parazitëdhëpërbujtësit, veçoritëdhemarëdhëniet midis tyre. • Ç’janë vektorët? Llojet e vektorëve. Rrezervuarët e parazitëve • Diagnoza në sëmundjet parazitare. Llojet e diagnozave. • Teknika e pasurimit (dendësimit). • Tripanosomat e grupit gjenital. Trypanosoma equiperdum. • Leishmaniazat. • Hexamitozadhegiardioza. • Histomonoza. • Tritrikomonoza. • Koksidiozat e shkaktuarangagjinia Eimeria . • Koksidiozat e shkaktuarangagjinia Isospora. • Kryptosporidioza. • Toxoplasmozadheneosporoza • Sarcocystoza.

		<ul style="list-style-type: none"> • Sporozoarët e gjakut. • Paramphistomatozat ne kafshe. • Fashiolozat ne kafshe. • Familja Schistosomatidae. Schistosoma spp. • Rendi Opisthorchiida. Gjinia Opisthorchis. • FamiljaHeterophyidae. GjiniaHeterophyes. • FamiljaDicrocoeliidae. GjiniaDicrocoelium. • FamiljaTroglotrematidae. GjiniaParagonimus. • Morfologjia e cestodëve. Ciklibiologjikicestodëve. Format larvore të cestodëve. • Dyphillobothrium latum. • Shiritatciklofilide ne kafshe (Monieziaetj). • Familja Taeniidae. Ekinokokozadhecenuroza. • Askaridiozat ne kafshe. • Oxyuriozat ne kafshe. • Strongyloidozat ne kafshe. • Strongilatozatgastrointestinale. • Strongilatozatbronkopulmonare. • Patologjite e shkaktuaranga filiaridet • Trikinelozat ne kafshe. • Zgjebet ne kafshe. Diagnoza e zgjebeve a. Familja Ixodidae • RendiMallofagadheAnoplura (morrat). a. Insektetshkaktarëtëmiavetëkaviteteve. Hipoderma, OestrusdheGasterophilus. • Pleshtatdheinteresiveterinar.
9	Radiologji- Ekografi	<ul style="list-style-type: none"> •Rrezatimet jonizuese si rreze-X •Rrezet-X për qellime positive •Rontgenos diagnostika Veterinare si metodë diagnostike •Teknikat që përdorien për ekzaminimin e pacientëve nën ndikimin e rrezeve-X? •Mënyrat e prodhimit te rrezeve-X •Rrezet-X •Ekspozimi në mënyrë të vazhdueshme ndaj rrezeve-X, •Ekzaminimi radiografik me kontrastografi: •Kuptimi i termit “gjatësi vale” •Lëndët e kontrastit negative •Etapat e procesimit të filmit radiografik •Filmat radiografik dhe përbërja e tyre •Struktura radio-opake në filmin radiografik •Organet qe paraqiten në pamjen e filmit radiografik më radiotransparente: •Rzet-X qe përdoren për terapinë sipërfaqësore në dermatologji, •Rzet X të cilat përdoren për terapinë e indeve të thella, •Teknika diagnostike speciale që lejon vëzhgimin dhe dokumentimin e organeve dhe strukturave të ndryshme të organizmit në lëvizje me ane të imazheve fluoreshente •Metoda diagnostike që përfshin studimin shtresë pas shtrese të strukturave dhe organeve të organizmit •Radiobiologjia

		<ul style="list-style-type: none"> •Fluoroskopia •Skaneri •Kuptmi I kontrastit •Ekranet përforcuese •Filmat e ngadalte •Rrezatimi joimazhformues •Rinoskopia, rektoskopia, otoskopia •Laparoskopia dhe artoskopia •Avantazhet e ekografisë në krahasim me metodat e tjera diagnostikuese: •Ultratingujt •Imazhi gjatë ekzaminimit ekografik: •Artefaktet ne ekzaminimin ekografik: •Teknika Doppler •Pregatitja e pacientit gjatë ekzaminimit ekografik: •Ekogjiniteti dhe ekostekstura: •Ultrasonografia e toraksit •Ekzaminimi i zemrës •Pozicioni i sondës gjatë ekzaminimit të mëlçise •Dieta ushqimore përpara se të kryhet ekzaminimi ekografik i abdomenit •Ekzaminimi i heparit •Ekzaminimi ekografik i fshikëzës së tëmthit •Ekzaminimi i aparatit tretës •Ekzaminimi ekografik i traktit gastro intestinal me trupa te huaj •Ekzaminimit ekografik i mitrës në gjëndje normale: •Ekzaminimi ultrasonografik i barrsmërisë në qen
10	Farmakologji	<p>Principet bazë të Farmakokinetikës</p> <ul style="list-style-type: none"> • Absorbimi, • Shpërndarja, • Bitorasformacioni, • Eleminimi <p>Faktorët ekzogjen dhe endogjen me ndikim në parametrat matematikor kinetik,</p> <p>Principet bazë të Farmakodinamikës</p> <p>Njohuri bazë mbi receptoret farmakologjik, klasifikimi dhe teoritë receptoreve</p> <p>Faktorët ekzogjen dhe endogjen me ndikim në farmakdinamikën e medikamentit</p> <p>Administriminjëpreparati. Terminologjia në farmakologjinë praktike doza, sasia, Medikamentet me veprim në sistemin Respirator, klasifikimi</p> <ul style="list-style-type: none"> • Inhalatoret, • ekspektoranttët, • bronkodilatatorët, • antiastmatikët <p>Përqëndrimi i medikamenteve. Farmakologjia e medikamenteve me veprim ne traktin Gastro-Intestinal</p> <ul style="list-style-type: none"> • aperitivët • antiacidet lokal dhe sistemik,

		<ul style="list-style-type: none"> • vomitivet • antivomitivet • antidiareiket <p>Medikamentet me veprim në sistemin Kardiovaskular</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kardiotonikët, klasifikimi, dozimi, fusha e aplikimit sipas specieve të kafshëve • Antiaritmiket, klasifikimi, dozimi, fusha e aplikimit sipas specieve të kafshëve <p>Hemostatiket, antianemikët, antiagreguesit, dozimi, fusha e aplikimit</p> <p>Famakologjia endokrine e përshtatur sipas specieve të ndryshme të kafshëve</p> <p>Kimioterapeutikët</p> <p>Klasifikimi i grupeve farmakologjike kimioterapeutike</p> <ul style="list-style-type: none"> • Antibiotikët, aktiviteti selektiv, specifiteti, spektri i veprimit • Antibiotikorezistenca, mekanizmat e formimit dhe rrugët për minimizimin • Klasa e beta-laktamikeve, ceforinave, aminoglikozidikeve, makrolideve, kuinoloneve, peptidikeve, tetraciklinave, fenikoleve, linkozamideve, spektinomycinave, antituberkulareve, antibiotiket në apikulture, akuakulture • Sulfamidet, specifiteti dhe selektiviteti, klasifikimi <p>Roli i kombinimit të farmakoterapisë së antibiotikëve me sulfamidet</p> <p>Efektet anesore të sulfamideve sipas specieve</p> <p>Bar Farmakologjia e NSAID</p> <p>Gjeneracionet e reja të NSAID në farmakokliniken veterinare</p> <p>Farmakologjia okulare</p> <p>Antiparazitaret, klasifikimi, selektiviteti, specifiteti, përzgjedhja e një antiparazitari efektiv</p> <p>Strategjia e përdorimit të antiparazitareve, përdorimi si parandalues dhe terapeutic, rrugët dhe mënyrat e aplikimit, koha e pezullimit</p> <p>Terapia Dermatologjike aktuale</p> <p>Ndërveprimet me medikamentet dhe reagimet e padëshiruara të medikamenteve</p> <p>Farmakologjia e Fluidoterapise</p> <p>Strategjia dhe rrugët e aplikimit të rehidranteve</p> <p>Klasifikimi i rehidranteve sipas pH, tonicitetit, molaritetit, normalitetit</p> <p>Perlllogaritjet matematikore për dozimin e rehidranteve</p> <ul style="list-style-type: none"> • Teknikat e dozimit në fluidoterapinë endovenoze. • Dozimi i medikamenteve dhe fluideve në rrugë endovenoze në mënyrë periodike. • Dozimi i medikamenteve dhe fluideve në infuzionin e ndovenoz të vazhdueshëm. • Dozimi i medikamenteve në infuzionin endovenoz konstant. <p>Farmakologjia emergjente</p>
--	--	---

		<ul style="list-style-type: none"> • Klasifikimi i medikamenteve me aplikim n emergjenca sipas specieve • Aplikimi medikamentoz n gjendje shoku traumatik, hypovolemik, toksik, kombustione, anafilaksisë,astmave etj <p>Aspekte ligjore të përdorimit të barnave në mjekësinë veterinare</p> <p>Medikamentet me veprim në sistemin Renal</p> <ul style="list-style-type: none"> • Diuretiket
11	Riprodhimi i kafshëve	<ul style="list-style-type: none"> •Rregullimi neuro-hormonal i proceseve të riprodhimit në kafshët femra •Puberteti në kafshët femra dhe meshkuj. •Maturiteti në kafshët femra dhe meshkuj. •Gjinekologjia e lopës. •Gjinekologjia e pelës. •Gjinekologjia e deles/dhise. •Gjinekologjia e dosës. •Gjinekologjia e bushtrës dhe maces. •Inseminimi artificial në kafshët bujqësore. •Barsmeria në kafshët bujqësore. <p>oPatologjitë e barsmerisë në kafshë, pseudobarsmeria, afshimbi barre, mumifikimi fetal, ngordhjet embrionale, ngordhjet fetale (deshtimet), prolapsi i vaginës dhe përdredhja e mitres gjatë barres).</p> <p>oPjellja normale në kafshët bujqësore dhe të shoqerimit (partusentoçica).</p> <p>oPjellja jo normale ne kafshet bujqësore dhe të shoqerimit (partusdistoçica).</p> <ul style="list-style-type: none"> •Patologjitë e pjelljes për shkaqe nga mëma (pelvisi i ngushte, stenoza cervikale, përdredhja e mitres gjatë pjelljes, atonia e mitrës). oPatologjitë e pjelljes për shkaqe nga cipat fetale dhe kordoni umbelikal (çarja e parakoheshme e cipave fetale, mosçarja e cipave fetale, placentomat gjigante, përdredhja e kordonit umbelikal). oPatologjitë e pjelljes për shkaqe nga fetusi (fetusi absolutisht i madh, ardhja e njëkohëshme e binjakeve, monstrozitetet fetale, emfizema fetale). oPatologjitë e pjelljes për shkaqe të prezantimit, pozicionimit dhe pozimit difektoz të fetusit (manovratobstetrikale me të zakonshme dhe instrumentat obstetrical që përdoren). •Patologjitë e fazes së tretë të pjelljes (mbetja e shtratit (placentës) dhe prolapsiimitrës). •Biologjia e lehonisë në kafshët bujqësore. •Patologjitë e lehonisë në kafshë, (endometriti puerperal dhe metriti puerperal) •Shterpesiaia në lopë. •Shterpesia në pela, dosa dele dhe dhi. •Shterpeesia në bushtra dhe mace. •Patologjitë e gjendrës së gjirit (mastiti subklinik dhe mastiti klinik). •Bioteknologjitë e riprodhimit(embriotransfera).

<p>12</p>	<p>Sëmundjet e Kafshëve të egra dhe Bletës</p>	<ul style="list-style-type: none"> •Mënyrat e Menaxhimit të Sëmundjeve të Kafshët e Egra •Survejimi dhe Monitorimi i Sëmundjeve në Kafshët e Egra •Struktura e popullatave të egra dhe Implikimet e menaxhimit të sëmundjes •Opsione të kontrollit të Sëmundjes në kafshët e egra •Koncepte të mjekësisë zoologjike, si element i ruajtjes së kafshëve të egra •Sëmundjet kryesore të amfibeve •Sëmundjet kryesore të zvarranikëve •Shpendët e egra, migrimi dhe patogjet kryesor që transmetohen nëpërmjet migrimit, • Influenca Aviare në shpendët e egra •Sëmundjet e Psitaciformeve (papagallët, makotët) •Sëmundjet e kolumbiformeve (pëllumbat) •Mjekësia e shpendëve grabiqare •WNV(Virusi i Nilit Perndimor) dhe roli ishpendëve të egra •Sëmundjet kryesore të Rodentëve (brejtësve) •Sëmundjet kryesore te lagomorfëve (lepujt e egër) •Tërbimi në karnivoret e egër dhe mënyrat e vaksinimit •Lakuriqet e natës dhe sëmundjet e tyre (Tërbimi dhe Sindromi i hundës së bardhë) •Sëmundjet kryesore të kanidëve •Sëmundjet kryesore të familjes Ursidae (arinjtë) •Sëmundjet kryesore të familjes Suidae(derrat e eger ASF) •Sëmundjet kryesore të familjes Camelidae (Lamat) •Sëmundjet kryesore tëPrimateve •Kafshët e gjahut dhe Sëmundjet që mund të transmetohen nëpërmjet gjuetisë •Sëmundjet e Pestës Amerikane dhe Pestës Evropiane •Sëmundjet mykotike në Bletë(Aspergilioza&Askosferoza) •Varroatoza & Akarapitoza në bletë dhe masat e luftimit •Nozematoza & amebioza në bletë •Helmimet në bletë •Sëmundjet virale në bletë •Sëmundjet e krimbit të mëndafshi
<p>13</p>	<p>Sëmundjet e Derrave</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Fruthi i derrave • Murtaja klasike e derrave • Murtaja afrikane e derrave • Sëmundja e Aujeszky-it ne derra • Listerioza • Pneumonia enzootike • Pleuropneumonia • Sindromi i Glässer-it (poliseroziti infektiv) • Gripi i derrave • Pastereloza pulmonare • Riniti atrofik • Kolibakterioza • Enterotoksemia • Salmonelozat • Dizanteria hemorragjike

		<ul style="list-style-type: none"> • Sëmundja e edemave • Rotaviroza • Gastroenteriti i transmetueshem • Enteropatite proliferative • Ulcerat gastrike ne derra • Parvoviroza • Leptospiroza • Aktinomikoza • Sindromi MMA • Sindromi PRR • Sëmundja vezikulare • Epidermiti eksudativ • Lija e derrave • Nekrobakterioza • Helmimet nga myqet (Fusarioza) • Helmimet nga myqet (Aflatoksikoza) • Helmimet nga rodenticidet
14	Sëmundje e shpendëve	<ul style="list-style-type: none"> • Erisipeloza; • Klamidioza; • Difterovariola ose Lija e shpendeve; • Pasteureloza Aviare ose Kolera e shpendeve; • Pseudopesti; • Kolibacilozat; • Salmonelozat; • Kampilobakterioza; • Tuberkulozi ne shpende; • Koksidiozat ne shpende; • Histomonoza; • Kandidoza; • Mykotoksikozat; • Mykoplazmozat; • Koriza infektive; • Laringotrakeiti infektiv; • Bronkiti infektiv; • Influenza aviare; • Ornitoza; • Mareku; • Leukoza; • Guta; • Sindromi i renies se prodhimit te vezeve; • Rakiti dhe Osteomalacia; • Sindromi i malabsorbimit • Biosiguria • Vaksinimet ne shpende
15	Sëmundje infective & epidemiologji veterinare	<ul style="list-style-type: none"> • Klasifikimi i sëmundjeve infektive, sëmundjet e transmetueshme, sëmundjet e detyrueshme për deklarim, sëmundjet e listës OIE, sëmundjet emergjente dhe ndërkufitare. • Proçesi epizootik infektiv, hallkat e tij. • Një shëndet, sëmundjet zoonotike, klasifikimi, rezervuarët, transmetimi dhe kontrolli i tyre.

		<ul style="list-style-type: none"> • Strategjitë dhe metodat e kontrollit të sëmundjeve infektive ekzootike dhe atyre endemike. • Diagnoza e sëmundjeve infektive. Metodat mikroskopike, mikrobiologjike, serologjike dhe molekulare të diagnozës së sëmundjeve infektive. • Përlllogaritja e parametrave të testeve diagnostike (sensitivitet, specificitet, reaksionet fallso pozitive/negative). Vlerësimi i rezultateve të testeve diagnostic dhe interpretimi i tyre. Testet skringing, konfirmuese, testet e zotësisë (proficiencës), testet në seri dhe ato në paralel • Dezinfektimi, biosiguria dhe aspekte të tjera të kontrollit dhe parandalimit të përhapjes së sëmundjeve infektive. • Imunizmi, imuniteti maternal, imunitetiitufës. Vaksinat dhe vaksinimi. Aspekte të rëndësishme të programeve të vaksinimit • Survejanca, llojet dhe roli i saj në kontrollin e sëmundjeve infektive. • Konceptet themelore të kampionimit dhe tipet e tij. • Studimet epidemiologjike, tippet dhe dizenjimi tyre • Riskurelativ, riskuatribues, riskuipopullatës dhe përlllogaritja e tyre. • Epidemiologjia e Plasjes. • Epidemiologjia e brucelozës së gjedhit dhe brucelozës së dhenve e dhive. • Epidemiologjia e klamidiozës • Epidemiologjia e Leptospirozave. • Epidemiologjia e tërbimit në kafshët shtëpiake. • Epidemiologjia e encefalopative spongiforme • Epidemiologjia e artrit encefalitit kaprin • Epidemiologjia e listeriozës • Epidemiologjia e tuberkulozit të gjedhit • Epidemiologjia e pasteurelozave • Epidemiologjia e maedi-visna • Epidemiologjia e rinotrakeitit infektiv të gjedhit • Epidemiologjia e paratuberkulozit • Epidemiologjia e diarresë virale të gjedhit • Epidemiologjia e dermatozës nodulare kontagioze • Epidemiologjia e lijës së dhenve dhe dhive • Epidemiologjia e anemisë infektive të kuajve • Epidemiologjia e arteritit infektiv të kuajve • Epidemiologjia e leukozës enzootike bovine • Epidemiologjia e limfoadenitit kazeoz • Epidemiologjia e murtajës së ruminatëve të vegjël • Epidemiologjia e gjuhës blu • Epidemiologjia e aftës epizootike
16	SemundjeRipërt ypësave	<ul style="list-style-type: none"> • Sëmundjet e lëkurës, • Sëmundjet alergjike • Sëmundjet e sistemit të frymëmarrjes. • Semundjet e zemres • Sëmundjet e sistemit të tretjes. • Sëmundjet e mëlçisë dhe peritoneumit • Sëmundjet e sistemit urinar.

		<ul style="list-style-type: none"> • Majmëria dhe kasheksia • Pareza e paspjelljes • Osteomalacia • Tetania hipomagnezëmike. • Tetania e stallës dhe e transportit
17	Sëmundjet e Kafshëve të shoqërimit	<ul style="list-style-type: none"> • Diagnostikimi dhe mjekimi i patologjive të lëkurës • Sëmundjet e veshkave në kafshet e shoqërimit • Sëmundjet e melcise në kafshet e shoqërimit • Patologjite e Sistemit Nervor Qendror • Sëmundjet e gjakut dhe ato imunologjike. • Sëmundjet e syve në qen dhe mace • Sëmundjet e vesheve në qen dhe mace. • Patologjite e gjendrave me sekrecion të brendshëm
18	Sëmundjet e Njëthundrakëve	<ul style="list-style-type: none"> • Sëmundjet e sistemit kardiovaskular, perikarditet, hidroperikardi dhe miokarditi • Insuficiencia cordis dhe endokarditet • Insuficiencia e enëve gjakore dhe veset e zemrës • Sëmundjet e aparatit të frymarjes, epistaksis, rinitet, sinusitet dhe aerocistitet • Laringitet, hemiplegia e laringut dhe bronkitet • Laringitet, hemiplegia e laringut dhe bronkitet • Llojet e Pneumonive në kuaj, Bronkopneumonia katarale • Pneumonia fibrinoze dhe ajo gangrenoze • Emfizema akute dhe kronike, intersteciale • Pneumotoraksi hidrotoraksi • Pleuritet, Pleuropneumonia infective • Sëmundjet e sistemit të tretjes, Stomatitet, Parotitet dhe faringitet • Ezofagitet dhe gastro-enteritet • Kolikat spastike, dilatimi i stomakut • Kolikat paralitike, Ngecja e përmbajtjes në zorrë, Obstipacioni dhe obturacioni i zorrëve • Kolikat mekanike, Lidhjet e zorrëve • Peritonitet dhe hidropsi i abdomenit • Nefritet, Cistitet, Paraliza e vezikës urinare, • Sëmundjet metabolike, Diabeti melitus, • Mioglobinuria paralitike e kuajve • Alopecia, Hiperhidrozis etj • Dermatitet, Urtikaria, Folikulitet • Tronditjadhegoditja e trurit, pezmatimi i cipave të trurit (meningiti), pezmatimi i masës së trurit • Sëmundjet infektive bakteriale, Morva, Butri, Plasja • Tetanozi, Paratifo, Limfagiti epizotik dhe ulceroz, Edema malinje • Influenca, Rinopneumonia • Tërbimi, • Anemia infektive, • Arteriti viral ikuajve,

		<ul style="list-style-type: none"> • Helmimet nga fosfororganikët, • Helmimet nga klororganikët, • Helmimet nga Metalet e rënda • Ektoparazitet në kuaj • Infestimet me strongilozë, cestodë Anoplocephala perfoliata si shkaktar të kolikave në kuaj,
19	Toksikologji Klinike	<ul style="list-style-type: none"> • Intoksikimi i kafsheve nga Nitratet. • Intoksikimi i kafsheve nga Ureja. • Intoksikimet në kafshe nga Arseniku (As). • Intoksikimi me plumb (Pb). • Intoksikimi i kafsheve nga bakri (Cu). • Intoksikimi i kafsheve nga rodenticidet antikoagulantet. • Intoksikimet e kafsheve nga zhiva (Hg). • Intoksikimi i deleve nga bimët fotosensibilizuese. • Intoksikimi nga dushku • Intoksikimi i kafsheve nga konsumi i bimeve oksalatmbajtëse. • Efektet toksike të bimeve me veprim estrogenik. • Intoksikimi i kafsheve nga bimët cianogjene • Intoksikimi i kafsheve nga insekticidet fosfororganike. • Helmimi i kafsheve nga gjarperinjte. • Kafshet me të ndjeshme ndaj piretroideve • Efektet kryesore të mykotoksinave me origjinë zearalenonin në gica. • Helmimet nga piretroidet në mace. • Antidotet specifike në toksikologji.

4. STRUKTURA E PROGRAMIT TË TESTIT TË PROVIMIT SHTETËROR PËR PROFESIONIN E RREGULLUAR TË MJEKUT VETERINER

Nr	Disiplinat formuese që do të përfaqsohen në test	Numri total i pyetjeve për secilën disiplinë-%	Nivelet e vështirësisë së testit dhe shpërndarja sipas pyetjeve		
			1	2	3
1	Etologji e Mirëqënie e kafshëve	75 -5%	30	30	15
2	Iktiopatologji	60 - 4%	24	24	12
3	Inspektimi I Produkteve me Origjinë Shtazore (mish, qumësht, peshkvezë, sallame)	120 - 8%	48	48	24
4	Kirurgji Veterinare	120 - 8%	48	48	24
5	Komunikimi veterinar	45 - 3%	18	18	9
6	Legjislacion Veterinar	75-5%	30	30	15
7	Mjekësi Ligjore &Nekropsi	45 - 3%	18	18	9
8	Parazitologji	45 - 3%	18	18	9
9	Radiologji-Ekografi	45 - 3%	18	18	9
10	Farmakologji	45 - 3%	18	18	9
11	Riprodhimi i kafshëve	120- 8%	48	48	24
12	Sëmundjet e Kafshëve të egra dhe Bletës	60 - 4%	24	24	12
13	Sëmundjet e Derrave	75-5%	30	30	15
14	Sëmundje e Shpendëve	75-5%	30	30	15
15	Sëmundje infektive&epidemiologji veterinare	90 - 6%	36	36	18
16	Semundje Ripërtpësave	120- 8%	48	48	24
17	Sëmundjet e Kafshëve të Shoqërimit	120- 8%	48	48	24
18	Sëmundjet e Njëthundrakëve	90 - 6%	36	36	18
19	Toksikologji Klinike	75-5%	30	30	15
	Totali	1500-100%	600	600	300